

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Anastasia Nõmmik
Rahandusministeerium
anastasia.nommik@fin.ee

Teie 03.09.2025 nr

Meie 13.10.2025 nr 2.3-4/25/2851-2

Arvamuse avaldamine eelnõule (krediidiasutuste seadus)

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) arvamuse avaldamiseks krediidiasutuste seaduse (KAS) ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (eelnõu). Meil on esitatud eelnõus osas järgmised tähelepanekud.

Eelnõu § 1 punktiga 12 reguleeritakse Finantsinspektsiooni (FI) kontrolli kohustus, mille eesmärgiks on pidevalt kontrollida ettevõtja tingimustele vastavust. Säte sõnastusest ega seletuskirjast paraku ei selgu, kas selline kontroll hõlmab ka ettevõtte juhtide (ehk füüsiliste isikute) kontrollimist. Arvestades, et KAS § 13¹ lõike 1 punkti 10 kohaselt peab ettevõtja tegevusloa taotlemisel esitama juhtide kohta usaldusväärst kinnitavad dokumendid ja andmed ning ettevõtte juhtide usaldusväärsus on osa ettevõtte esitatavatest ja seega kontrollitavatest tingimustest. Kui kavandatava § 13⁴ lõikes 1¹ viidatud kontroll hõlmab ka füüsiliste isikute osas kontrolli teostamist, siis tuleb säte täpsustada selliselt, et oleks selge füüsiliste isikute kontrolli sagedus ja ulatus.

Eelnõu § 1 punktis 59 on toodud kavandatav § 48¹, mille lõikega 6 sätestatakse loetelu andmetest ja dokumentidest, mis tuleb esitada FI-le juhi või võtmeisiku valimiseks või määramiseks. Juhime tähelepanu, et kuna tegemist on isikuandmetega ning isikuandmeid sisaldavate dokumentidega, peab küsitavate andmete koosseis olema selgelt seadusega määratud. Nimetatud sätte sõnastus ei võimalda piisavalt selgelt aru saada, millised andmed isik peab esitama. Eelnõus märgitud andmete ja dokumentide hulka kuulub isiku kirjalik nõusolek (punkt 1), kuid selgusetuks jääb, mille kohta nõusolek antakse (nt kas enda määramise kohta, taustakontrolli läbiviimise kohta vms). Punkti 2 järgi peab esitama mh isiku üldandmed, kuid seletuskirja on täpsustamata, millised üldandmeid ning esitamata on põhjendus nende andmete vajaduse osas. Lisaks näeb punkt 2 ette kohustust esitada ülevaade isiku mainest, kuid selgusetu on, millised andmed peab see ülevaade sisaldama.

Sama paragrahvi lõige 7 näeb ette, et käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud andmed esitatakse FI kinnitatud vormil ja mahus. Seletuskirjas on selle kohta öeldud, et sättega tagatakse CRD VI artikli 91 lõike 1e alalõike 2 ülevõtmine. Hetkel jääb arusaamatuks, kuidas ja millal FI nimetatud vormi ja mahu kinnitab. Rõhutame, et loetelu isikuandmetest (vähemalt liigiti) peab olema sätestatud seaduses ning töötlemise täpse mahu (isikuandmete täpse koosseisu) määrav regulatsioon peab olema kooskõlas seadusandja volitusnormiga (sh seadusega ette nähtud piire ei tohi laiendada nendele isikuandmetele, mille töötlemist seadus ette ei näe).

Kavandatava § 48² lõikes 4 sätestatakse FI õigus nõuda andmete täpsustamiseks ja kontrollimiseks täiendavaid andmeid ja dokumente ning seletusi, et oleks tagatud piisava info olemasolu igakülgeks hindamiseks. AKI hinnangul on selline regulatsiooni liiga üldsõnaline ega anna selget ülevaadet töödeldavate isikuandmete liikidest ega ulatusest.

Kavandatava § 48² lõikega 5 antakse FI-le volitused kontrollida kogutud andmete, sealhulgas isikuandmete, õigsust karistusregistrist ja avalikest allikatest. Ka selline regulatsioon on liiga üldsõnaline ning võimaldab töödelda sisuliselt piiritlemata hulgas isikuandmeid, ka viide § 48¹ lõikele 6 on liiga üldine. Seletuskirjas on selgitatud, et kehtivate karistuste osas saab FI teha päringu karistusregistrisse, et kontrollida isiku karistatust. Seejuures on selgusetu, kas kontrolli eesmärgi saavutamiseks on võimalik vaadata karistusregistri kõike andmeid või näiteks piisab sellest, et tehakse kindlaks konkreetse koosseisu eest karistusandmete registris olemasolu või puudumine. Karistusregistri kontrollimise osas peab kindlasti kontrolli ulatus olema seotud kontrolli eesmärgiga, st ei tohi kontrollida nende süütegude kohta andmeid, mis ei ole kontrollitava asjaoluga seotud.

Samad tähelepanekud kehtivad ka väärtpaberituru seaduse kavandatavate § 80¹ ja § 80² kohta, mis puudutavad sarnast kontrolli juhtide ja võtmeisikute osas.

Ülaltoodust tulenevalt palume eelnõud täpsustada selliselt, et isikule oleks piisavalt selge, milliseid isikuandmeid tohib FI töödelda juhi või võtmeisiku valimise või määramise otsustamisel.

Eelnõus ega kehtivas seaduses ei ole sätestatud isikuandmete säilitamise tähtaegu. Kui seadus puudutab isikuandmete töötlemist, peab selles olema määratud isikuandmete säilitustähtaeg ja põhjendatud selle pikkus. Palume täpsustada isikuandmete säilitamist puudutava regulatsiooni.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Virve Lans
valdkonnajuht
peadirektori ülesannetes

Irina Meldjuk
Irina.Meldjuk@aki.ee
627 4108